

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

3 Qui poßint ingredi Religionem, qui non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

etioribus vacat. Denique inter eos, qui eundem finem habent, præstantior est, qui aprioribus mediis & exercitiis ad illum finem & ad vota sua præstanda vitur.

21 *Non ex austeritate.* Hinc sequitur, perfectionem Religionis non esse austeritate metiendam, vt rectè D. Thomas art. 6 ad 3, quia fieri potest vt hæc austeritas minus sit conueniens ad functionem principalem, ob quam Religio est instituta; vel vt etiam impediatur mentem in spiritualibus exercitiis, quibus præcipuè perfectio comparatur.

Utilitas moderata austeritatis. Est tamen moderata corporis afflictio, præsertim per ieiunium, utilis ad multa. Primò, Ad excutiendam molliem animi in rebus asperis. Secundò, Ad domandam carnem & spiritui subigendam. Tertio, Ad meditationem & amorem rerum diuinarum. Quarto, Ad varia beneficia à Deo impetranda, iuxta illud, *Qui corporali ieiunio vitia comprimis, mentem eleuas, virtutem largiris & premia.* vide infra lib. 4. c. 2. dub. 10.

22 *Non ex rigore paupertatis.* Secundò, Neque etiam ex rigore paupertatis, vt quòd nihil omnino, ne communiter quidem possideant, vt docet D. Thomas art. 7. tum quia fieri potest vt hic paupertatis modus non sit ita commodus ad finem illius: tum quia religiosa paupertas non postulat vt nihil communiter possideant (nam præterquam quòd Dominus & Apostoli loculos aliquando habuere, vt colligitur Ioannis 4. 6. & 13. sanctissimi viri Religionis suas bona in communi possidere voluerunt: vt Basilii, Pachomii, Augustini, Benedicti, Bruno, Bernardus) sed vt singuli non habeant nisi necessaria, idque solum cum assidua dependentia ab arbitrio Superioris. Ceteris tamen paribus, quò maior est paupertas, eò Religio est perfectior.

23 *Non requiritur chorus.* Denique ad perfectionem Religionis non esse necessarium chorum: (etsi contrarium parum consideratè insinuat Sotus lib. 10. de Iustitia q. 5. art. 3. vbi dicit, Ordinem illum qui choro careat, vix mereri nomen Religionis,) Primò, Quia officium diuinum non minus attentè & deuotè dici potest sine cātu, quàm cum cantu. Secundò, Quia fieri potest vt chorus impediatur functiones principales, ad quas potissimum talis Religio est instituta; vt prædicationem, administrationem Sacramentorum, institutionem rudium, Gentilium conuersionem. Vnde videmus etiam in Ordine Dominicano, & aliis, primarias personas, quæ illis ministeriis vacare possunt, passim à choro exemptas. Tertio, Etiam si Ecclesia non haberet cantum, posset tamen esse perfecta Religio. Quarto, Quia perfectio consistit in officiis charitatis erga Deum & proximum, quæ omnia possunt sine cantu præstari. Pari modo vota essentialia, & cetera pietatis exercitia non requirunt cantu. Quintò, Quia, vt inquit D. Thomas qu. 91. art. 2. ad 3. *diaconi & Prælati, quibus cõpetit per prædicationem & doctrinam animos hominum prouocare in Deum, non debent canibus insistere, ne per hoc à maioribus retrahantur.* & cap. 2. In sancta Romana, dist. 92. dicitur esse valde reprehensibile vt cantu vacent, qui ad prædicationis officium sunt destinati. ergo Ordo, qui huic officio incumbit, non debet habere chorum. Vnde Caietanus q. 118. art. 7. ait, ad talem Religionem non debere omnes recipi ad professionem, sed solum idoneos ad officium prædicandi, & confessiones audiendi, & ministros eorum necessarios.

DUBITATIO III.

Qui possint ingredi Religionem, qui non.

D. Thomas quæst. 188.

24 *1. Episcopi.* Respondeo eos posse absolute ingredi, qui sui iuris sunt: qui autem alteri sunt obstricti, non possunt, nisi illius consensu. Tales sunt Primò Episcopi; hi enim iureiurando sunt adstricti obedire Romano Pontifici, vt patet ex forma iuramenti ipsorum; vnde sine illius consensu non possunt. Idem patet ex cap. Nisi cum pridem. 10. de renuntiatione; vbi causà ingrediendæ Religionis non permittitur Episcopus renuntiare Episcopatu, & ponuntur hæc solæ causæ ob quas renuntiatio conceditur, nimirum *conscientia criminis*, (videlicet quod etiam post pœnitentiam impedit executionem officii, vt Glossa notat) *debilitas corporis, defectus scientiæ, malicia plebis, grane scandalum, & irregularitas.* Deinde quia sunt obstricti suæ Ecclesiæ sicut maritus vxori; vnde & animam suam pro ea ponere tenentur, sicut Christus pro Ecclesia posuit, d. cap. Nisi cum pridem. 10. quare sicut maritus non potest deserere vxorem absque eius consensu; ita nec Episcopus Ecclesiam absque consensu Ecclesiæ: quem consensum Pontifex, qui omnium Ecclesiarum curam habet, sibi reseruauit. Denique quia si pro arbitrio licitum ei esset Religionem intrare, posset id in magnum damnum Ecclesiæ cedere.

Aduerte tamen, si voueret Religionem, votum non fore inualidum; quia fieri potest vt id & ipsi & Ecclesiæ sit melius. Itaque tenetur Summo Pontifici suum votum aperire, & copiam exequendi petere: nam sub hac conditione, *Si Pontifex cõcesserit*, censetur factum. vnde etiam implicitè vouit eidem proponere: alioquin non seruum, sed illusorium votum esset. Vide Siluestrum Religio, 2. q. 8. & Votum, 3. qu. 3.

25 *Coniuges.* Secundò, Coniuges post consummatum matrimonium. cap. Quidam. 3. & cap. Placet. 12. de conuersione coniugat. vnde si alter altero ignorante vel saltem non consentiente profiteatur, alter potest coniugem repetere; & ille tenebitur redire, & debitum petenti reddere; non tamen poterit exigere, sed quantum in se est seruare castitatem, vt supra cap. 40. n. 82. & 84. dictum est, & patet ex duobus capp. iam dictis. Ratio est, quia Ecclesia ita interpretatur ipsius professionem, vt absolute valeat quoad seruandam castitatem, quatenus id non cedit in præiudicium alterius.

Aduerte tamen, si ipse sibi cõsciis sit, saltem per rationes probabiles, quòd, dum profiteretur, non voluerit se independentem à statu religioso ad absolute castitatem obligare, sed solum supposito statu religioso, non tenebitur à debiti petitione aut à secundis nuptiis abstinere: quia votum habuit tacitam conditionem; quæ cum non extet, cessat obligatio, non enim obligat ultra intentionem voventis. Ecclesia tamen in dubio interpretatur illum se voluisse absolute, & quantum licitè posset, ad continentiam obstringere; vnde in foro conscientiæ idem in dubio præsumendum.

Vtrum autem in ceteris professio illa censenda sit irrita, an valida sub conditione, si nimirum coniunx non repugnauerit (quomodo vota Religio-

An in ceteris sit irrita.

gioforum, impuberum, & vxoris valida esse diximus) dubium est. Multi DD. insinuant esse validam sub conditione, & solum dici inualidam, quia est in irritum reuocabilis. Vnde si coniunx illum non reuocavit ad commercium coniugale, aut adulterio commissio ius reuocandi perdat, professionem confirmari, nec posse redire ad sacculum, quamuis illa repugnante, aut dolo metuque consentiente, sit professus. Colligitur ex d. cap. Placet. 12. de conuers. coniugat. vbi sic dicitur: *Redire vero ad seculum in eius potestate non erat, sed in potestate mariti: & ideo quantum ad ipsam, tenuit votum, quod post viri obitum tenere non desit.* &c. Idem colligitur ex cap. Constitutus. 15. & cap. Veniens. 16. eodem tit. Confirmatur, quia illa professio videtur habere tacitam conditionem, si coniunx non contradixerit. proficitur enim quantum in se est.

Probabilis, non esse validam.

Verum contraria sententia est valde probabilis, nimirum talem professionem omnino esse irritam in foro conscientie, excepta obligatione castitatis iam dicta. Vnde etiam vxor, qua ignorante vel contradicente maritus professus est, non reuocat illum, aut etiam postea consentiat, non ideo conualescit professio, vt docet Sancius lib. 7. de matrim. Ratio est, quia per professionem homo se transfert in ius & potestatem Religionis, atqui is qui est in alterius potestate, non potest abique eius consensu se in potestatem Religionis transferre: id enim cederet in prioris iniuriam, ergo. Vnde nec coniunx absque consensu coniugis, nec seruus absque consensu domini profiteri valide potest. est ergo professio talis irrita: sicut si seruus alteri se venderet, aut alterius obsequio se obstringeret ignorante domino, contractus esset irritus, atqui, quod ab initio est irritum, tractu temporis non conualescit. regul. 18. de regul. iuris, in 6.

Neque sufficit, si dicas, talem professionem esse conditionalem: quia supponimus absolute factam esse; quo modo iure & consuetudine fieri debet. Non enim solet conditionalis professio admitti in Ecclesia. Vnde etiam non recte dicitur habere tacitam conditionem a iure: quia contra ius est, si aliqua conditio adiungatur, cum eius effectus non possit esse pendens. Vnde ius requirit aetatem congruam, & annum probationis, & diligentem inquisitionem de conditione personae, proutquam admittatur ad professionem: nimirum, quia per illam statim inducitur status immobilis. Vnde vterius sequitur, professionem non posse irritari sicut alia vota: quia non habet illam tacitam conditionem, ratione cuius alia possunt irritari, vt docet D. Thomas qu. 88. art. 8. ad 4. & supra cap. 4. dubit. 13. ostensum est. Et confirmatur Primo; quia matrimonium carnale semel validum non potest vquam in irritum reuocari: ergo nec professio, quae est matrimonium spirituale. Haec enim in iure quoad firmitatem solent equiparari: imò professio videtur firmitior; quia soluit matrimonium ratum. Confir. Secundo, quia si professio esset vilo modo valida, deberet redire ad Monasterium vxore mortua, sicuti tunc debet seruare castitatem: atqui hoc est contra cap. Quidam. 3. & cap. Placet. 12. de conuers. coniugat. vbi dicitur, *Non teneri redire.* maior patet, quia mens vxoris non fuit irritare professionem, sed solum vti suo iure quamdiu ipsa viueret, cohabitando

marito, itaque si valuit illa professio, solum fuit suspensa ad tempus: ac proinde tenebitur redire, quare cum constet non teneri redire, recte colligimus fuisse irritam. Neque etiam dici potest, illam professionem habere vim voti simplicis: quia dicto cap. Quidam; dicitur, *Tale votum non tenuit; unde ratione voti ad Monasterium non tenetur redire,* &c. vbi aperte insinuat, fuisse irritum quoad ceteras obligationes, praeter illam castitatis. Eadem locum habent, quando consentit quidem coniunx, sed metu graui vel dolo inducta, talis enim consensus non officit iuri ipsius. De metu colligitur cap. Accedens. 17. de conuers. coniugat. Vnde Glossa in cap. Veniens, eodem tit. v. Captiosè asseruit, ait *licentiam proficendi minus extortam esse nullam:* idque probat ex cap. 2. Notificasti. 33. quæst. 5. De dolo, docet Glossa d. cap. Veniens, v. Sponte supposit. vbi dicit, *quod votum ex toto non tenuit, eo quod ipsa decepta licentiam marito dederit.* vnde maritum posse egredi, & adulteram recipere in gratiam.

Si metus vel dolo inducta consentit.

Nec obstat, quòd dolus in spiritualibus non noceat, vt ibidem Glossa v. Captiosè: tum quia id non est vniuersè verum; tum quia cessio iuris maritalis non est quid spirituale.

Ad cap. Placet, pro sententia contraria adductum, Respondeo, Ob illud cap. sententiam illam esse valde probabilem: eamque sequitur Panorm. in illud c. n. 3. Silu. v. Diuortium. q. 14. & Angelus Matrimonium 4. n. 13. Verum dici potest, illa verba sic intelligenda, vt *votum illud tenuerit, non obligatione iustitiae seu Religionis, sed decencia: quod aperte insinuat verbis sequentibus, vbi dicit talem inducendā vt redeat ad Monasterium, vbi bona intentione professionem fecit, non tamen cogendam inuitam.* idem satis insinuat Glossa ibidem, v. In eius potestate, & v. Non cogendam. sicque optimè conciliatur hoc cap. cum cap. Quidam eodem. quo loco vide Innocent. nu. 1. vbi, vt professio ista valeat, requirit, vt maritus non reuocatus, post mortē vxoris illam ratam habeat. Dicit etiam potest illud votum ex parte vxoris tenuisse, quia Monasterium ratione illius ius habebat illam retinendi, nisi maritus illam repereret, quamuis ipsa cessante scandalo posset occultè recedere. Sicut qui fictè contraxit, potest cogi vt impleat contractum, si potest. Colligitur haec responsio ex Glossa d. cap. Veniens, v. Spontè supposit.

Ad argumenta sententiae prioris. Illa sententia est probabilis.

Ad cap. Constitutus, Respondeo, Ibi solum dicit, vxorem adulteram non posse maritum profectum repetere: quod verum est, etiam si ante adulterium ea inuita fuisset professus. nam repetenti opponetur exceptio adulterij. In casu tamen illius cap. Si ordinatus & professus fuerat post adulterium; & ita valuit professio.

Hinc patet responsio ad cap. Veniens. Etsi enim illa dolo fuerat inducta ad praebendum consensum marito volenti profiteri, tamen quia postea commisit adulterium, amissionis repetendi, etiam si nondum esset professus.

Aduerte tamen, quando vxor absque dolo & metu sponte consentit, valere promissionem; vt colligitur ex parte 1. de conuers. coniug. iuncta Glossa, & cap. Agathosa. 27. qu. 2. Si tamen ipsa non vouit, poterit officio iudicis illum repetere, ipse tamen mortua coniuge tenebitur reuerti ad Monasterium iuxta d. cap. Ex parte, de conuers. coniugatorum.

26 *Quibus casibus possunt intrare.*
 Possunt tamen coniuges ingredi Religione in duplici ratione. Primò, accedente mutuo consensu. Vxor nihilominus consentiens in ingressum mariti, tenetur etiam ingredi, si iuuenis est, vel talis vt in sæculo manenti merito timeri possit de incontinentia. Si autem sit senex, aut certè talis vt non sit morale periculum in sæculo, sufficiet votum continentie in manibus Episcopi. vtrumque habetur cap. Cùm sis. 4. cap. Vxoratus. 8. cap. Ad Apostolicam. 13. de conuers. coniugat. quòd si ipsius consensu vir professus sit, & ipsa nec continentiam nec Religionis ingressum vouit, inducenda est vt id faciat: si nolit, & periculum sit incontinentie, debet Episcopus suspendere professionem viri ad vitam vxoris. vel donec ipsa faciat quod Ius postulat; & illum vxori reddere. mortua vxore redit vis professionis, & tenetur redire ad Monasterium; quia cùm vxoris consensu facta sit, non potuit irritari, sed solum ad tempus suspendi executio, cap. Consuluit. 10. cap. Ex parte 9. de conuersione coniugatorum.

Sed quid si ipsa Iuris dispositionem sciuit eum consentiret, videlicet se non posse consentire, nisi Religionem intrare velit?

27 *Si sciuit Iuris statum.*
 Respondeo, Eo casu si periculum sit incontinentie, posse compelli ad Religionem, vt colligunt DD. ex c. Significauit. 18. à contrario sensu. Hoc tamen non sic intelligendum puto, vt possit cogi ad profitendum; quia nullo modo intendit se ad hoc obligare, vt suppono: & si rogata fuisset, respondisset non eam esse mentem suam; poterat enim cogitare Ius sibi fore relaxandum: & illud cap. non loquitur tantum de ea qua sciuit Iuris dispositionem, sed in genere. Vnde illud ita intelligo, vt si periculum incontinentie sit in sæculo, possit compelli habitare in Religione seu Monasterio, vbi custodiatur: nemo enim potest cogi ad professionem, nisi qui eam promittit; vt infra dubit. 4. ostendemus.

28 *Maritus tenetur etiam ingredi.*
 Circa prædicta aduerte, quòd sicut vxor consentiens in ingressum mariti tenetur ingredi, vel saltem profiteri continentiam; ita etiam maritus consentiens in ingressum vxoris; d. cap. Cùm sis. & cap. Quia 25. cap. 26. Scripsit nobis. 27. qu. 2. & hæc omnia debent fieri auctoritate Episcopi, vt habetur cap. 23. Si vir. 27. qu. 2. non tamen est irrita professio, si aliter facta fuerit.

29 *Potest altero inuito ingredi in 4. euentis.*
 Secundò, Potest alter inuito altero ingredi, idq; potissimum quatuor euentis. Primò, Antequam matrimonium sit consummatum, cap. Verum. 2. & cap. Ex publico. 7. de conuers. coniugat. Secundò, Etiam post consummatum potest vxor ingredi, iuxta probabiliorē sententiam, si vir per vim consummauit ante expletos duos menses, qui ei à Iure d. c. Ex publico, conceduntur: quia ei grauem iniuriam intulit, ratione cuius non debet ipsa priuari suo iure. Paludanus in 4. d. 27. qu. 3. art. 2. Panorm. in d. cap. Verum, de conuers. coniug. Silu. v. Diuortium, qu. 5. Fumus eodem nu. 6. & alij multi, quos citat & sequitur Sanches l. 2. de matrimonio disput. 23. num. 6. Idem dicendum contra Siluestrum, si per metum grauem extorsit: quia est similis iniuria. Tertiò, Si alter coniugum committat adulterium, innocens potest Religionem ingredi, cap. 21. Agathosa. 27. qu. 2. Idem colligitur ex cap. 15. 16. 17. de conuers. coniugat. Idem dicendum de crimine Sodomie: vt communiter tradunt DD. in cap. Maritis, de adult.

vide Couarr. de matrim. p. 2. cap. 7. §. 9. Sed vt id ordinatè fiat, debet primò fieri separatio auctoritate Iudicis, causà cognitā; cap. Porrò. 3. de diuortis; idq; partim ad vitandum scandalum, partim ne possit repeti, & cogi ad redeundum. Quòd si ipse quoque adulterium occultè commisit, non potest coniugem dimittere vt Religionem ingrediatur; quia paria delicta mutua compensatione tolluntur, cap. fin. de adult. Idem dicendum si cognito illius peccato debitum petiit, vel reddidit, quia illi censetur reconciliatus, & ius suum condonasse, 32. q. 1. cap. 1. Vide Siluestrum v. Diuortium qu. 8. & 9. Quarto, Si alter incidat in hæresim, & iudicio Ecclesie separatio fiat: tunc enim innocens non tenetur illum admittere, sed potest ad Religionem transire, etiam si ille conuerti voluerit; cap. final. de conuers. coniugat. Si tamen non fuit facta separatio iudicio Ecclesie, tenetur emendatum recipere; nec potest ingredi Religionem, cap. De illa. 6. de diuortis, & Glossa in d. cap. fin. Ratio est, quia pœnæ in hæreticos statuta non sunt mandanda executioni ante sententiam, vt patet ex cap. Cùm secundum leges. 19. de hæret. in 6. hæc autem priuatio iuris in coniugem est pœnæ: itaque requiritur aliqua sententia. Sufficit tamen sententia declaratoria criminis, vt docet Alfonso à Castro l. 2. de iusta hæret. punit. c. 7. & Couarr. de matrimonio p. 2. cap. 7. §. 8. quia ad reliquarum pœnarum executionem non plus requiritur, vt constat ex d. cap. Cùm secundum leges. Idem colligitur ex cap. finali, eodem tit.

Tertio loco inter eos, qui non possunt ingredi Religionem, est, qui virginem sub promissione matrimonij deflorauit. Nec refert vtrum serio an fictè promiserit: hic enim tenetur implere contractum, ob grauem damnum, quod alioquin illa incurreret, de quo dictum est supra cap. 10. dub. 4.

30 *Qui virginem deceptis.*
 Quarto, Serui non possunt capessere statum Religiosum absque consensu dominorum, cap. Si quis. 17. qu. 2. quia quoad actiones viles seruus totus est domini. vnde furtum sui faceret, si se illi subtraheret. quare etiam si professionem fecisset, esset domino petenti restituendus. tenetur tamen tunc seruare castitatem; (si tamen intendit se ad illam absolute & independenter à statu Religionis obligare) quia ad hanc se potuit obstringere domino inuito: non cetera; quia professio quoad illa fuit irrita. Hoc intellige de seruo, qui talis manet; non de eo, qui per fugam ad suos libertatem est consecutus.

31 *4. Serui.*
 Aduerte tamen, non esse restituendum, si triennio quaesitus non est, vt habetur d. c. Si quis: tunc tamen iusta compensatio domino facienda est, ne damnū inde capiat, vt notat Glossa in d. c. Si quis. Hoc autem triennium numerandum est non à tempore, quo dominus rescuerit vbinam seruus existat, vt vult Siluester Religio 2. qu. 3. & alij, quos ipse citat; sed ab inchoato anno probationis, vt Glossa tradit, & ex d. cap. Si quis, colligitur.

32 *Qui non soluendo.*
 Quintò, Qui creditoribus non est soluendo: hic enim non potest ingredi, si intra paucos annos manens in sæculo possit satisfacere. æquitas enim non patitur vt cum damno aliorum ingrediatur, si illud absque graui incommodo aliquamdiu in sæculo manens potest impedire. Si autem non est probabilis spes satisfaciendi intra illud tempus, vel manèdo diutius in sæculo, incurreret notabile peti-

periculum salutis, potest ingredi, relinquendo bona sua creditoribus diuidenda pro rata, vide supra cap. 16. dub. 8. D. Thom. quæst. vlt. a. 6. ad 3. aperte docet, non teneri in sæculo remanere vt soluat, sed sufficere si bonis præsentibus cedat creditoribus: quia persona hominis liberæ non est pro pecunia obligata. Idem tenet Siluester Religio 2. q. 4. vbi pro hac sententia citat Palud. Vldericum, Archidiaconum, Summam confessorum, Innocentium, Raynerum, & Hostiensem. In eadem sententia sunt ceteri Summistæ, Astenfis in Summa l. 6. tit. 19. q. 6. Angelus v. Religiosus n. 6. Rosella Religio 2. n. 5. Fumus v. Religio n. 5. vnde hæc sententia est probabilis. Vide Medinam C. de restitut. q. 3. caula 8. vbi pro vtraque sententia rationes adducit. Si obstrictus debitis admittus fuerit, non tamen idcirco obligatur Monasterium, nisi quatenus ex ingressu factum est locupletius.

33
6. Quæstio-
res.

Sexto, Qui reddendis rationibus sunt obnoxij, quia illarum persona est ad illam functionem obstricta; et que solum vna actio transiens, secus si ad aliquod officium longo tempore obeundum se obstrinxit; v. g. ad docendum aliquot annos, ad seruendum perpetuo in hospitali, ad Rempubl. administrandam. In his & similibus contractibus videtur exceptus status perfectionis; vnde intelligitur tacita conditio, Nisi Religionem ingressus fuero; non enim illi contractus ita interpretandi sunt, vt censatur promissor sibi aditum ad statum perfectionis voluisse intercludere: id enim magna esset insipientia. Vnde etiam si iuramento sint confirmati, nihilominus potest intrare, quia iuramentum sequitur naturam promissionis, & actus super quem cadit, vt dictum est c. 17. dub. 7. Vide Siluestrum Religio 2. q. 5.

34
7. Filius.

Septimo, Filius non potest intrare Religionem, si parens eius graui egestate prematur, & ipse nequeat illi, nisi manendo in sæculo, prouidere. Ratio est, quia iure naturæ tenetur eo casu parentem alere. Ita diuus Thomas quæst. vlt. ar. 6. & quodlib. 3. artic. 16. Idem dicendum de parente, si filius simili necessitate prematur. Non tamen est ea obligatio erga fratres & sorores, quia non est inter illos vlla dependentia, sicut inter parentes & proles: parens enim proli alimenta debet iure naturæ, quia est fructus eius, cui dedit esse; vnde debet ei conseruationem & educationem donec se possit iuuare; vt videmus in animalibus. Item est veluti pars ipsius, vnde debet illi alimenta sicut sibi ipsi. Filius parenti, quia est principium ipsius & radix vnde acceptit esse: quare lege gratitudinis tenetur. Sorores & fratres non habent inter se illud vinculum.

Non tenetur alere fratres.

Illud tamen quod dictum est, *Filium non posse Religionem intrare patre multum egente*, limitandum est, nisi forte ita res sint constituta, vt non possit diutius in sæculo sine dispendio salutis, id est, absque probabili periculo peccati mortiferi, remanere; quia non tenetur causâ parentis se tali periculo exponere. Ita Siluester Religio 2. q. 7. ex Richardo.

Si professus fuerit dum parens est in graui egestate.

Si filius parente in graui necessitate constituto professus fuerit, tenetur egredi, si aliter ei subuenire non potest: quia ingredi non poterat, obligatione subueniendi iam contracta. Ita Nauarrus c. 14. num. 14. & comment. 3. de Regularibus, num. 45. & Ioannes Maior in 4. d. 38. quæst. 2. professio tamen non est irrita; sed suspenditur executio donec parenti prouiderit. Si verò incidit parens ex

improuiso in hanc egestatem post filij professionem, non tenetur filius egredi, nec verò potest repugnante Prælato. Ita diuus Thomas quodlib. 3. art. 16. & 2. 2. quæst. 101. artic. 4. ad 4. Caietanus ibidem, Siluester supra. Ratio est, quia iam mutauit statum, nec subest amplius patriæ potestati, sed Prælati: vnde illi obligationi superuenienti non tenetur satisfacere, nisi quantum potest saluo statu. Sicut si esset coniunctus matrimonio, non teneretur deserere vxorem, ad subueniendum patri. Hoc intellige de egestate non extrema, sed minori, in qua potest vtrumque viuere, licet multa incommoda perferat: si enim esset extrema, teneretur filius omni modo subuenire, etiam egrediendo Religionem; petita tamen prius licentia, etsi non obtenta: quia id etiam externo in pari necessitate præstare deberet.

Si in extrema.

Dixi supra, non teneri egredi, quia etsi non teneatur, tamen potest, obtenta licentia à Prælato. Hoc tamen casu non potest deserere habitum, nisi forte in habita non posset succurrere, de quo vide Nauarrum comment. 3. num. 44.

35
8. Pueri.

Octauo, Pueri non possunt Religionem ingredi sine consensu parentum, vel tutorum, ante annos pubertatis: quia subsunt illis quoad vitæ dispositionem. Vbi verò ad annos pubertatis peruenierint, efficiuntur sui iuris in iis quæ ad statum vitæ pertinent; vnde possunt Religionem ingredi, etiam inuitis parentibus; etsi ante 16. annum completum non possint professionem facere, de quo vide diuum Thomam quæst. 88. art. 9. & 101. artic. 4. & q. vlt. ar. 4. & Hieronymum Platam de bono status Religiosi.

Impedi-
mentum à
Iure.

Supradictis exceptis, ceteri liberè possunt Religionem intrare; quia ab alterius consensu non pendent. potest tamen esse aliquod impedimentum ex parte Religionis; idque vel ratione Iuris communis, vel ratione propriarum constitutionum. Ratione Iuris communis, vt si Monasterium vel domus non possit plures commodè alere ex suis redditibus vel conseruatis elemosynis. Ita Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 4. Imò si Monasterium est feminarum, viuens ex redditibus, receptio est irrita, si plures recipiantur, quam sine penuria possint sustentari, cap. Periculoso. §. Sanc. de statu Regul. in Sexto. Huic tamen incommodo solet occurrì per dotem, quam communiter exigunt huiusmodi Monasteria, de qua supra cap. 35. dubit. 12. & 23.

37
Illegitimus.

Illegitimus quoque non potest admitti in Religionem in qua pater eius siue ante siue post natiuitatem professus fuerit, si adhuc sit superstes; vt habet Gregorius XIV. in sua constitut. in qua ea, quæ Sixtus V. statuerat de illegitimis, reuocantur ad terminos Iuris communis.

Ratione propriarum constitutionum excluduntur à quibusdam Religionibus, homicida, infames, nati ex Iudæis, &c.

DUBITATIO IV.

Vtrum aliquis possit compelli ad Religionem.

Respondeo, Neminem posse compelli, nisi qui expressè vel tacitè seipsum sponte obligauit. Probatur Primo, Quia quisque in statu vitæ deligendo

38
Neminem posse compelli.